

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/48/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221010252
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6221010252.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Bc. Viktora Marka, PhD. a JUDr. Štefana Nováka, LL.M., v trestnej veci obžalovaného A. C., nar. XX.XX.XXXX v Bratislave, stíhaného pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí dňa 21. júna 2022 o sťažnosti okresného prokurátora a sťažnosti poškodenej R. E. proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/90/2021 zo dňa 24.03.2022, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por. sťažnosti poškodenej R. E. a okresného prokurátora z a m i e t a.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením sp. zn. 3T/90/2021 zo dňa 24.03.2022 samosudca Okresného súdu Veľký Krtíš podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku postúpil Okresnému úradu Veľký Krtíš, Odboru všeobecnej vnútornej správy, ako orgánu príslušnému na prejednanie a rozhodnutie o priestupku, trestnú vec obžalovaného A. C., nar. XX.XX.XXXX v C., stíhaného pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorých sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

- dňa 25.09.2020 prišiel v čase okolo 20:30 hod. na 2. poschodie bytového domu č. XXX/X na ul. T. vo N. E. pred vchodové dvere vedúce do bytu, ktorý na základe nájomnej zmluvy obýva R. E. so svojou rodinou, ktoré boli v tom čase riadne zatvorené, pričom predmetné dvere po predchádzajúcom zaklopaní vykopol a následne vošiel do bytu, kde začal konfrontovať tam sa nachádzajúceho maloletého F. E., nar. XX.XX.XXXX, o ktorého veku vedel a ktorý v uvedenom byte býva, pričom následne maloletého F. E. chytil za tričko a vytiahol ho z bytu na chodbu, kde došlo k následnej potýčke, do ktorej sa zapojili ďalší obyvatelia obytného domu, čím takto svojím konaním spôsobil pre R. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom N. E., T. č. XXX/X poškodením vchodových dverí škodu vo výške 50 eur,

- v presne nezistený deň v období od 30.12.2020 do dňa 10.02.2021 vo N. E. pred bytovým domom na ulici T. č. XXX/X, povedal F. E., nar. XX.XX.XXXX, o ktorého veku vedel, že v súvislosti s trestným konaním vedeným na OKP Veľký Krtíš pod číslom ORP-56/VYS-VK-2021, pôvodne vedeným na OO PZ Veľký Krtíš pod číslom ORP-355/VK-VK-2020 pre zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona, že „ak nestiahne trestné oznámenie, ktoré na neho podal, tak bude mať po piči“, čím u poškodeného vzbudil dôvodnú obavu o svoj život a zdravie.

Podstatným pre záver samosudcu bolo, že z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že obžalovaný sa síce dopustil protiprávnych konaní, avšak svojím konaním nenaplnil všetky znaky skutkovej podstaty žalovaných trestných činov, vyžadované Trestným zákonom.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil okresný prokurátor do zápisnice o hlavnom pojednávaní sťažnosť, ktorú písomne odôvodnil podaním doručeným súdu dňa 24.05.2022. V sťažnosti uviedol, že sa s napadnutým uznesením okresného súdu nestotožňuje, pretože podľa jeho názoru bolo dokazovaním v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní jednoznačne preukázané, že obžalovaný svojím konaním naplnil všetky znaky skutkových podstat žalovaných trestných činov. Obžalovaného usvedčuje najmä výpoveď maloletého F. E., ktorý pri svojich výsluchoch v prípravnom konaní detailne a zhodne opísal protiprávne konanie obžalovaného a ktorý na hlavnom pojednávaní zotrval na svojich výpovediach z prípravného konania. Obžalovaný je rovnako usvedčovaný výpoveďou svedkyne Q. X., B. C. a R. E.. Okresný prokurátor sa následne nestotožnil s konštatovaním okresného súdu, že svedkyňa R. E. obžalovaného v byte nevidela, pričom vidieť ho ani nemohla, keďže v deň spáchania skutku bola u susedy a nie doma, pričom pred svoj byt prišla až po upozornení od detí, že obžalovaný bije poškodeného maloletého F. E.. O konflikte svedčí aj zabezpečená lekárska správa a fotodokumentácia poškodených dverí. Zo zločinu vydierania je obžalovaný usvedčovaný len výpoveďou maloletého F. E., ktorý na svojej výpovedi zotrval aj po uplynutí 8 mesiacov od prvého výsluchu a na týchto zotrval aj na hlavnom pojednávaní. Záverom prokurátor vyjadril nesúhlas s tvrdením súdu, že v prípade žalovaných skutkov neprichádza do úvahy použitie ustanovenia o materiálnom korektíve, nakoľko obžalovaný sa mal dopustiť dvoch zločinov proti chránenej osobe - dieťať. Na základe uvedeného preto okresný prokurátor navrhol, aby krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a okresnému súdu uložil, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Proti uzneseniu okresného súdu zahlásila priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 24.03.2022 sťažnosť aj poškodená R. Kováčová, ktorá však sťažnosť ani do rozhodovania sťažnostného súdu žiadnym spôsobom neodôvodnila.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako nadriadený orgán v konaní o sťažnosti ešte pred postupom podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku skúmal, či predložené sťažnosti boli podané včas, či ich podali oprávnené osoby a či nedošlo k vzdaniu sa, resp. späťvzatiu sťažnosti. V tejto súvislosti zistil, že v prípade sťažnosti poškodenej bola táto podaná neoprávnenou osobou. Keďže zákon proti uzneseniu súdu podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku pripúšťa len sťažnosť prokurátora (§ 280 ods. 3 Trestného poriadku), sťažnosť podanú poškodenou R. E. krajský súd postupom podľa § 193 ods. 1 písm. b) Trestného zákona zamietol.

Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku, pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia dospel krajský súd k záveru, že sťažnosť okresného prokurátora nebola dôvodne podaná, pretože v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na postúpenie veci podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku.

Po preskúmaní predloženého trestného spisu sa krajský súd stotožnil s právnym názorom okresného súdu, keď tento konštatoval, že výsledky vykonaného dokazovania jednoznačne nepreukázali, že by konanie obžalovaného naplnilo zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a to z dôvodov, ako ich v uznesení uviedol sudca okresného súdu.

Z dokazovania vykonaného na hlavnom pojednávaní ku skutku obžalobou právne kvalifikovanému ako zločin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), ods. 3 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona, § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona totiž vyplýva, že medzi obžalovaným a maloletým poškodeným F. E. došlo ku konfliktu, ktorého príčinou bol pes poškodeného, ktorý mal uhryznúť syna obžalovaného. Maloletý poškodený i jeho matka - poškodená R. Kováčová zhodne potvrdili, že v byte sa síce nachádzal pes bojového plemena, avšak tento nemohol uhryznúť syna obžalovaného, nakoľko pes bol priviazaný v byte o radiátor. Obžalovaný tvrdené skutočnosti poprel a sám uviedol, že pes maloletého poškodeného uhryzol jeho syna A. s ktorým

mal byť aj na lekárskom ošetrení. Nik z vypočúvaných však neuviedol obdobie, kedy k uhryznutiu malo dôjsť. Obžalovaný na výsluchu v prípravnom konaní potvrdil, že dňa 25.09.2020 stretol svojho syna len náhodne na ulici a ten mu povedal, že maloletý poškodený E. mal nahuckať svojho psa, ktorý ho uhryzol do nohy. Syn však obžalovanému neuviedol, v ktorý deň sa tak malo udiať. Tento moment bol spúšťačom pre konanie obžalovaného, ktorý sa rozhodol ísť dohovoriť maloletému poškodenému E. a jeho matke - poškodenej R. E.. Obžalovaný uviedol, že prišiel k bytu poškodených, zaklopal na dvere, na čo vyšiel z bytu maloletý F. E. a začali sa hádať na chodbe pred bytom. Obžalovaný zároveň jednoznačne uviedol, že do ich bytu nevtrhol a dvere nevylomil, pričom vzniknutý konflikt sa odohrával na chodbe pred bytom poškodených. Maloletý poškodený F. E. na hlavnom pojednávaní uviedol, že v tom čase bol pod vplyvom alkoholu, nakoľko pil pivo, a na vec si už nepamätá. Pamätal si len to, že poškodená R. E. sa v chodbe rozprávala s obžalovaným. Svedkyňa - poškodená R. E. na hlavnom pojednávaní vypovedala, že bola na návšteve u susedy, keď za ňou dobehli deti a povedali jej, že Z. bije F.. Sama napomáhala F. vymknúť sa z područia obžalovaného a tento konflikt prebiehal na chodbe pred bytom. Taktiež nevidela, že by sa obžalovaný nachádzal v byte. Výpovede maloletého poškodeného E. a jeho mamy - poškodenej E. sú vo vzájomnom rozpore, keď maloletý videl mamu v chodbe ich bytu rozprávať sa s obžalovaným, pričom poškodená potvrdila, že obžalovaného vo svojom byte nevidela. V predmetnom byte sa v čase skutku nachádzali aj iné dospelé osoby, vrátane svedkyne B. C. či svokra poškodenej E., avšak ani ich výsluchom nebolo potvrdené, že by obžalovaný násilím vnikol do bytu alebo v tomto proti ich vôli zotrval. Svedkyňa C. v prípravnom konaní uviedla, že strážila svokre maloleté deti, keď postrehla, že niekto kopal na dvere bytu. Dvere otvoril maloletý F. E. a videla, ako sa vo dverách rozpráva s mužom, ktorého nepoznala. Následne medzi maloletým poškodeným a touto inou osobou pokračoval ústny konflikt, ktorý vyústil do potýčky na chodbe pred bytom a nie v byte. Z vykonaných dôkazov tak vyplynul jednoznačný záver, že konflikt medzi obžalovaným a maloletým poškodeným E. prebiehal v priestoroch chodby pred bytom a nie priamo v predmetnom byte.

Objektívnu stránku trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 194 Trestného zákona naplní ten, kto neoprávnene vnikne do obydľia iného alebo tam neoprávnene zotrvá, pričom obydlím sa rozumie všetky priestory, ktoré osoba, o ktorej práva ide, užíva, teda napr. aj byt tejto osoby. Takéto konanie obžalovaného však vykonaným dokazovaním nebolo bez dôvodných pochybností preukázané.

Z obsahu spisového materiálu krajský súd ďalej zistil, že fotografie poškodených dverí, ktoré majú preukazovať ich poškodenie konaním obžalovaného (vykopnutím), predložila do spisu dňa 10.02.2021 poškodená R. E., pričom je nutné doplniť, že v konaní nebola jednoznačne preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním obžalovaného a poškodením (vylomením) dverí.

Ku skutku obžalobou právne kvalifikovanému ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Trestného zákona krajský súd uvádza, že objektívnu stránku tohto trestného činu naplní ten, kto iného násilím, hrozbou násilia alebo hrozbou inej ťažkej ujmy núti, aby niečo konal, opomenul alebo trpel, pričom konanie obžalovaného, označené v skutkovej vete obžaloby, nebolo v konaní pred okresným súdom preukázané. Z výsluchu maloletého poškodeného E. na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že keď sa tento stretol s obžalovaným, obžalovaný mu povedal len toľko, že bude zle. Nič iné mu nepovedal, ani sa mu nevyhrážal. Tvrdenie maloletého poškodeného pred súdom je však v rozpore s obsahom jeho trestného oznámenia zo dňa 10.02.2021, kde uviedol, že obžalovaný mu povedal, že ak nestiahne trestné oznámenie, ktoré na neho podal, tak bude mať po piči, čím mal u poškodeného vzbudiť dôvodnú obavu o jeho život a zdravie. Na hlavnom pojednávaní však nebol vykonaný žiadny iný dôkaz, ktorý by niektoré z tvrdení maloletého poškodeného potvrdzoval alebo vyvracal.

Sťažnostný súd považoval za potrebné pre úplnosť dodať, že ak prokurátor v sťažnosti proti napadnutému uzneseniu poukazoval aj na to, že maloletý poškodený F. E. pred okresným súdom zotrval na svojej odpovedi z prípravného konania aj po ôsmich mesiacoch od jeho prvého výsluchu a jeho výpovede sú konzistentné a nemenné, nemožno tomuto tvrdeniu prokurátora v celosti prisvedčiť. Je pravdou, že maloletý poškodený sa pri výsluchu na hlavnom pojednávaní v úvode vyjadril, že zotráva na svojich predošliých výpovediach z prípravného konania, následne však uvádzal skutočnosti týkajúce sa najmä vlastníctva psa bojového plemena a skutočnosti súvisiace s uhryznutím syna obžalovaného, na ktoré si však nepamätal a práve v tejto časti a v týchto súvislostiach následne odkázal na svoje predošlé výpovede v prípravnom konaní. Poškodený sa na hlavnom pojednávaní ďalej vyjadril k potýčke s obžalovaným, keď, okrem iného, uviedol, že si na to bližšie nepamätá, pretože vypil pivo, z ktorého

sa opil, a preto celý dej vnímal inak. Taktiež uviedol, že po tom, čo podal na obžalovaného trestné oznámenie, mu tento hrozil, že ak oznámenie nestiahne, tak bude zle. V uvedených súvislostiach krajský súd zdôrazňuje, že pri rozhodovaní na hlavnom pojednávaní môže súd prihliadnuť len na tie dôkazy, ktoré boli v tomto konaní vykonané, ak zákon neustanovuje inak (§ 2 ods. 19 Trestného poriadku), rovnako je súd oprávnený pri svojom rozhodnutí prihliadať len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní, a opierať sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané (§ 278 ods. 2 Trestného poriadku). Preto, ak mal prokurátor za to, že poškodený sa v podstatných bodoch odchytil od svojich skorších výpovedí, mohol ako osoba oprávnená navrhnúť na hlavnom pojednávaní odstránenie rozporov vo výpovediach maloletého poškodeného predložením zápisnice o jeho skoršej výpovedi (§ 264 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku). Z obsahu spisového materiálu ale vyplýva, že k takémuto procesnému postupu nedošlo. Neušlo pozornosti krajského súdu, že sám prokurátor v sťažnosti uviedol, že obžaloba navrhla opätovne vypočuť na hlavnom pojednávaní maloletého poškodeného E. i napriek tomu, že išlo o osobu maloletú, ktorú možno považovať za obzvlášť zraniteľnú obeť, a to z dôvodu, že obžaloba mala pochybnosti o hodnovernosti výpovede poškodeného v prípravnom konaní, pričom, ako je to zrejmé z obsahu spisového materiálu, v konaní pred súdom vypovedal maloletý poškodený v časti inak, než v predsúdnom štádiu trestného konania.

Krajský súd na základe ustáleného dôkazného stavu nemal pochybnosti o tom, že nastali faktické okolnosti, ktoré protiprávne konanie obžalovaného skutkovo vymedzujú, čo sa premietlo do skutkovej vety obžaloby. Pokiaľ však ide o právnu kvalifikáciu skutkov, krajský súd zdôrazňuje, že výsledky vykonaného dokazovania nepreukázali, že by protiprávne konanie obžalovaného naplnilo všetky formálne zákonné znaky skutkovej podstaty zločinu porušovania domovej slobody a zločinu vydierania tak, ako sú tieto právne kvalifikované v sťažnosťou napadnutom uznesení i v podanej obžalobe. V prejednávanom prípade absentovali obligatórne znaky objektívnej stránky uvedených trestných činov, ktorými sú neoprávnené vniknutie do obydľia poškodených, prípadne neoprávnené zotrvanie v ich obydlí (v prípade trestného činu porušovania domovej slobody), resp. existencia takého konania zo strany obžalovaného, v dôsledku ktorého by mal maloletý poškodený dôvodnú obavu o svoj život alebo zdravie (v prípade trestného činu vydierania). Je potrebné si uvedomiť, že trestné právo je prostriedkom ultima ratio, teda má byť použité len ako najkrajnejší prostriedok a len pri najzávažnejších porušeníach spoločenských noriem.

Okresný súd dôsledne objasnil skutkový stav a ozrejmil povahu konania obžalovaného, preto krajský súd v podrobnostiach odkazuje na presvedčivé a zákonu zodpovedajúce zdôvodnenie napadnutého uznesenia, v ktorom sa okresný súd náležitým spôsobom vysporiadal so všetkými zadováženými dôkazmi, svedčiacimi v prospech obžalovaného, ale i proti nemu.

K osobe obžalovaného je tiež potrebné uviesť, že tento doposiaľ viedol riadny život, keďže súdne trestaný nebol. Je slobodný a prihlásený k trvalému pobytu na adrese T. XXX/X, N. E..

Za takejto dôkaznej situácie preto prichádza do úvahy aplikácia zásady „v pochybnostiach v prospech obvineného“, keďže vykonané dôkazy nepostačujú na preukázanie všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty žalovaných zločinov, pre ktoré bol A. Benčík obžalovaný a nie je možné vykonať ďalšie dôkazy s cieľom vyvrátiť dôvodné pochybnosti, či už vo vzťahu k skutkovému stavu veci, alebo vo vzťahu k posúdeniu, či skutky, pre ktoré je obžalovaný trestne stíhaný, sú trestnými činmi.

Konanie obžalovaného však na druhej strane mohlo naplniť znaky priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) Zákona o priestupkoch, eventuálne priestupku proti majetku podľa § 50 ods. 1 Zákona o priestupkoch, preto okresný súd správne postúpil vec podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku orgánu príslušnému na prejednanie tohto priestupku, teda Okresnému úradu Veľký Krtíš.

Trestným činom môže byť totiž len taký čin, ktorý je protiprávny a ktorého znaky sú uvedené v skutkovej podstate toho-ktorého trestného činu, uvedeného v osobitnej časti Trestného zákona.

Priestupkom je naproti tomu zavinené konanie, ktoré porušuje alebo ohrozuje záujem spoločnosti a je za priestupok výslovne označené v Zákone o priestupkoch alebo v inom zákone, ak nejde o iný správny delikt postihnuteľný podľa osobitných právnych predpisov, alebo o trestný čin.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti preto senát Krajského súdu v Banskej Bystrici v súlade s ustanovením § 193 ods. 1 písm. b), písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť poškodenej a okresného prokurátora ako nedôvodnú.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.